МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
Відокремленого структурного підрозділу «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»
від «02» січня 2026 р.,
протокол № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора Відокремленого структурного підрозділу «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»
_____ Н. ГАЛУШКА
«06» січня 2026 р.

ЕТИЧНИЙ КОДЕКС
Відокремленого структурного підрозділу «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»

(Нова редакція розроблена відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» № 4742-IX від 18.12.2025 р.)

Кодекс вводиться в дію з
08 січня 2026р.
наказом в.о. директора ВСП «ВФК ЛНУП»
від «06» січня 2026р. № 74

Вишня 2026

ПРЕАМБУЛА ЕТИЧНОГО КОДЕКСУ КОЛЕДЖУ

Цей Етичний кодекс Відокремленого структурного підрозділу «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» (далі – Кодекс) є зведенням основоположних цінностей, моральних принципів та професійних стандартів поведінки, що визначають засади взаємодії у Відокремленому структурному підрозділі «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» (далі – Коледжі). Кодекс розроблено з метою створення безпечного, прозорого та інклюзивного середовища, яке сприяє гармонійному розвитку здобувачів освіти та професійній реалізації педагогічних та інших працівників.

Діяльність академічної спільноти Коледжу базується на засадах поваги до людської гідності, свободи думки, академічної чесності та взаємної довіри.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кодекс ґрунтується на Конституції України, Законах України «Про освіту» та «Про фахову передвищу освіту», Законі України «Про академічну доброчесність» (№ 4742-IX), «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про запобігання корупції», інших нормативно-правових документах, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також на професійних етичних стандартах педагогічної діяльності. Кодекс узгоджується із Положенням про Відокремлений структурному підрозділі «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» та Правилами внутрішнього трудового розпорядку Відокремленого структурного підрозділу «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування.

Мета та сфера застосування Норми цього Кодексу є обов'язковими для виконання всіма учасниками освітнього процесу: здобувачами освіти, викладачами, а також адміністрацією та технічним персоналом. Кодекс покликаний:

– формувати культуру **нульової толерантності** до будь-яких форм насильства, харасменту, булінгу, дискримінації чи проявів корупції;

– забезпечувати етичне врегулювання конфліктних ситуацій через діалог та медіацію;

– створювати умови для психологічної безпеки кожного члена спільноти;

– підтримувати та зміцнювати позитивну репутацію коледжу як осередку знань, культури та моральності.

Цей Кодекс виступає суспільним договором спільноти коледжу. Прийняття його положень є свідомим кроком кожного учасників освітнього процесу та працівників до створення простору, де панує повага до особистості та відповідальність за спільне майбутнє.

ІІ.ЗАГАЛЬНІ МОРАЛЬНІ ПРИНЦИПИ КОДЕКСУ

AnyScanner

2.1. Безумовна повага до особистості

Це ядро етичної взаємодії, що не залежить від успішності в навчанні чи посади.

Визнання гідності: сприйняття кожного учасника освітнього процесу, працівника коледжу як рівноправного суб'єкта спілкування.

Культура мовлення: категорична відмова від ненормативної лексики, підвищеного тону, сарказму чи висміювання особистих рис.

Повага до приватного життя: недопустимість втручання в особисте життя працівників, колег чи студентів та обговорення їхніх приватних справ за їхньою відсутністю.

2.2. Психологічна безпека та ненасильство

Критично важливий розділ, особливо враховуючи необхідність превенції харасменту та булінгу.

Нульова толерантність до насильства: категорична заборона будь-яких форм фізичного, психологічного (ігнорування, маніпуляції) та сексуального (недоречні жарти, небажані дотики) тиску.

Право на захист: кожен, хто став свідком порушення етики, має моральний обов'язок повідомити про це, не боячись осуду чи переслідувань.

Межі професійної дистанції: дотримання балансу між доброзичливістю та субординацією. Неприпустимість фамільярності або «панібратства» між викладачами та студентами.

2.3. Рівність та інклюзивність

Створення середовища, де кожен відчуває себе «своїм».

Антидискримінація: відмова від стереотипних суджень за ознакою статі, віку, походження, релігії чи стану здоров'я.

Підтримка: готовність надати допомогу та виявити емпатію до тих, хто перебуває в складних життєвих обставинах.

Справедливість у ставленні: однакове ставлення до всіх учасників спільноти без виділення «фаворитів» чи «вигнанців».

2.4. Професійна етика та конфіденційність

Забезпечення довіри всередині колективу.

Конфіденційність: збереження в таємниці інформації, отриманої в процесі спілкування (особисті проблеми студентів, внутрішні розмови в педагогічному колективі).

Взаємопідтримка: етика колегіальності – неприпустимість критики колег у присутності студентів чи батьків.

Відповідальне представництво: поза стінами коледжу кожен працівник та студент є носієм його репутації, що вимагає гідної поведінки в публічному просторі та соціальних мережах.

2.5. Культура діалогу та вирішення конфліктів

Перехід від конфронтації до співпраці.

Мирне врегулювання: вирішення будь-яких суперечок через прямий діалог, а у разі потреби – через залучення медіатора.

Конструктивність: спрямованість на вирішення проблеми, а не на пошук винного.

Право на помилку: визнання права кожного на етичну помилку за умови готовності її визнати та виправити.

AnyScanner

2.6. Екологічна культура: раціональне використання енергоресурсів та підтримка чистоти є проявом поваги до спільноти та майбутніх поколінь.

ІІІ. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ

3.1. Взаємодія з викладачами та іншими працівниками коледжу

Дотримання дистанції та субординації: спілкування на засадах взаємної поваги. Використання офіційного звернення («Ви», ім'я та по батькові; пані/пане та ім'я (за згодою)).

Повага до часу: дотримання встановленого розкладу занять та консультацій. Звернення до викладачів у позаробочий час (після 18:00 або у вихідні) лише у випадках крайньої потреби або за попередньою домовленістю і, виключно, з навчальних питань.

Етика звернень: формулювання прохань та запитань у коректній формі, без маніпуляцій чи тиску.

3.2. Взаємодія з іншими студентами (рівний – рівному)

Прийняття розмаїття: повага до індивідуальних особливостей одногрупників (зовнішність, походження, стан здоров'я, погляди). Категорична відмова від дискримінації.

Протидія булінгу: здобувач/здобувачка освіти зобов'язується не брати участі в цькуванні (фізичному, вербальному чи психологічному) та не ставати «мовчазним спостерігачем».

Екологічність жартів: гумор не повинен принижувати гідність іншої людини та знецінювати її. Сарказм та іронія щодо особистих якостей іншого є неприпустимими.

3.3. Цифрова етика (етикет у месенджерах та соцмережах)

Приватність: заборона на поширення скриншотів особистих переписок, приватних фото чи відео колег та студентів без їхньої згоди.

Культура чатів: заборона на використання ненормативної лексики, «капслоку» (крику), флуду (*розміщення великої кількості однотипних, беззмістовних або неактуальних повідомлень у цифровому просторі*) та образ у спільних групах.

Кібергігієна: неприпустимість створення фейкових сторінок для висміювання інших учасників освітнього процесу.

3.4. Поведінка в публічному просторі коледжу

Фізичні межі: повага до тілесної недоторканності інших. Заборона на небажані дотики, обійми чи інші прояви, що можуть бути розцінені як порушення особистого простору.

Мовний режим: використання державної мови в стінах закладу як елемент поваги до спільноти та закону.

Репутаційна відповідальність: розуміння того, що поведінка студента поза коледжем (у громадських місцях, під час практики) впливає на імідж усього закладу.

3.5. Академічна доброчесність:

Здобувач освіти зобов'язаний неухильно дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. Здобувач зобов'язується виконувати кожне навчальне завдання самостійно (крім випадків дозволеної

командної роботи), поважати права інтелектуальної власності, зазначати джерела використаної інформації та не допускати відчуження чи приписування авторства, плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації даних, несамостійного виконання завдань, використання недозволеної допомоги та недоброчесного використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. Категорично забороняється замовляти, купувати або використовувати послуги третіх осіб чи сторонніх сервісів із виготовлення навчальних робіт та подавати їх як результати власної праці.

IV. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ВИКЛАДАЧІВ (ПЕДАГОГІЧНИХ/НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ) КОЛЕДЖУ

4.1. Професійна етика та ставлення до обов'язків

Рольове моделювання: викладач усвідомлює, що його поведінка, мова та зовнішній вигляд є прикладом для здобувачів освіти.

Об'єктивність та неупередженість: уникнення «фаворитизму» (виділення улюбленців) та дискримінації. Ставлення до здобувачів освіти базується виключно на їхніх вчинках та навчальних досягненнях, а не на особистих симпатіях чи антипатіях.

Постійний розвиток: етичним обов'язком викладача є підтримання високого рівня власної професійної компетентності та психологічної грамотності.

Доброчесне оцінювання: оцінювання результатів навчання здійснюється виключно на засадах об'єктивності, прозорості та за заздалегідь оприлюдненими критеріями. Забороняється оцінювати особистість здобувача освіти, його поведінку, зовнішній вигляд, одяг, зачіску, релігійні чи особисті переконання або інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених вимог до результатів навчальної діяльності.

4.2. Етика взаємодії «викладач – студент»

4.2.1. Неприпустимість тиску та схиляння до порушень: викладачам та керівникам усіх рівнів забороняється схиляти здобувачів освіти чи підлеглих до вчинення порушень академічної доброчесності у будь-якій формі (прохання, вказівки, примушування, тиск, залякування або надання незаслужених переваг). Особа, яку схиляють до порушення академічної доброчесності, зобов'язана відмовитися від вчинення таких дій та невідкладно повідомити про це Уповноважену особу з питань академічної доброчесності.

Повага до особистості: визнання права студента на власну думку, навіть якщо вона суперечить позиції викладача. Категорична заборона на використання сарказму, висміювання або публічного приниження.

Дотримання професійних меж (кордонів):

недопустимість будь-яких проявів харасменту (недоречні компліменти, натяки, торкання):

уникнення надмірної приватності у стосунках (обговорення особистих проблем викладача зі студентами);

чітке розмежування ролей «наставник – здобувач» без переходу у «панібратство».

AnyScanner

Підтримка та емпатія: створення атмосфери, де студент не боїться припуститися помилки або звернутися за допомогою.

4.3. Колегіальність (взаємодія з колегами)

Корпоративна солідарність: недопустимість критики професійних або особистих якостей колег у присутності студентів чи батьків.

Взаємодопомога: готовність ділитися досвідом, методичними напрацюваннями та надавати психологічну підтримку колегам у складних ситуаціях.

Конструктивність конфліктів: вирішення суперечок безпосередньо з колегою або через процедуру медіації, уникаючи пліток та створення «коаліцій».

4.4. Конфіденційність та приватність

Захист інформації: нерозголошення персональних даних студентів, інформації про їхній стан здоров'я, сімейні обставини чи результати психологічних консультацій (згідно з вашою професійною педагогічною етикою).

Службова таємниця: дотримання конфіденційності щодо внутрішніх нарад, рішень педагогічної ради та конфліктних ситуацій, що розглядаються всередині колективу.

4.5. Цифрова присутність та етикет

Культура онлайн-комунікації: викладач дотримується ділового стилю в месенджерах, уникає флуду та дотримується принципу «право на офлайн» (не вимагає від студентів миттєвої відповіді у неробочий час, якщо це не форс-мажор).

Публічність у соцмережах: розуміння того, що публікації викладача на особистих сторінках можуть впливати на репутацію закладу. Рекомендується уникати контенту, що може бути розцінений як такий, що суперечить статусу педагога.

VI. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ТЕХНІЧНОГО ТА ДОПОМІЖНОГО ПЕРСОНАЛУ

5.1. Професійна гідність та сервісна культура

Сприяння освітньому процесу: усвідомлення того, що якісна робота кожного (від чистоти в аудиторії до справності мереж) є необхідною умовою для навчання.

Доброзичливість: дотримання ввічливого та коректного стилю спілкування з усіма відвідувачами, студентами та колегами.

Дисципліна та відповідальність: сумлінне виконання обов'язків, що забезпечують безпеку та комфорт у закладі освіти.

5.2. Взаємодія зі здобувачами освіти

Повага без зверхності: студенти є клієнтами освітніх послуг, тому недопустимим є повчальний, грубий або зневажливий тон.

Дотримання меж: працівники допоміжних служб мають уникати надмірного втручання в особисте життя студентів.

Захист від насильства: чергові, техпрацівники, інші працівники зобов'язані негайно реагувати на прояви булінгу чи конфліктів, діючи в межах своїх повноважень, але без застосування фізичної сили чи приниження.

SCAN AnyScanner

5.3. Конфіденційність та «нерозголошення»

Принцип «Закритого кабінету»: працівники, які мають доступ до кабінетів адміністрації чи викладачів, зобов'язуються не розголошувати побачену чи почуту там інформацію. Винятком є інформація про факти, що готуються або вчинені, які несуть пряму загрозу життю, здоров'ю людей або містять ознаки кримінального правопорушення.

Захист персональних даних: співробітники бухгалтерії, відділу кадрів та канцелярії мають неухильно дотримуватися таємниці персональних даних працівників та студентів.

5.4. Взаємодія всередині колективу

Взаємоповага: недопустимість дискримінації за професійною ознакою. Кожна праця є цінною для життєдіяльності коледжу.

Відкритість до співпраці: оперативне реагування на запити викладачів та адміністрації щодо забезпечення освітнього процесу.

5.5. Етика використання ресурсів

Ощадливість: відповідальне ставлення до майна коледжу, енергоресурсів та матеріалів.

Антикорупційна стійкість: категорична відмова від прийняття будь-яких винагород від студентів чи їхніх батьків за «послуги», що входять до посадових обов'язків.

VI. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ КЕРІВНИКІВ УСІХ РІВНІВ

6.1. Принцип «Етичного лідерства» (Рольова модель)

Керівник усвідомлює, що він є головним транслятором цінностей закладу освіти.

Відповідність слів і дій: керівник не вимагає від підлеглих того, чого не дотримується сам.

Культура саморегуляції: здатність зберігати спокій та професійну етику навіть у стресових чи конфліктних ситуаціях.

6.2. Справедливість та антидискримінація

Рівність у ставленні: оцінка підлеглих базується виключно на професійних якостях та результатах роботи. Категорична заборона на формування груп «фаворитів» чи «вигнанців».

Об'єктивність рішень: усі управлінські рішення (преміювання, догани, розподіл навантаження) мають бути обґрунтованими та доведеними до відома виконавців.

Чесність у визнанні заслуг: публічне визнання успіхів підлеглих.

6.3. Професійна підтримка та розвиток команди

Етика наставництва: керівник сприяє професійному зростанню підлеглих та їхній самореалізації.

Культура зворотного зв'язку: надання критики віч-на-віч у конструктивній формі (фокус на помилці, а не на особистості). Схвалення публічне, а критика приватна.

Психологічна безпека: створення атмосфери, де підлеглий не боїться повідомити про помилку, висловити незгоду чи звернутися по допомогу.

AnyScanner

6.4. Конфіденційність та корпоративна вірність

Збереження таємниці: нерозголошення особистої інформації про працівників чи студентів, що стала відома через посадові обов'язки.

Лояльність до колег-керівників: неприпустимість критики інших керівників у присутності підлеглих. Всі суперечки між керівною ланкою вирішуються внутрішньо.

6.5. Антикорупційна стійкість та прозорість

Конфлікт інтересів: своєчасне повідомлення про ситуації, де особисті інтереси можуть вплинути на об'єктивність керівника.

Відмова від преференцій: неприпустимість прийняття подарунків чи послуг від підлеглих, студентів або батьків, що створюють етичний борг.

VII. КОМІСІЯ З ЕТИКИ

7.1. Комісія з етики (далі – Комісія) – колегіальний експертно-консультативний орган, метою якого є сприяння дотриманню етичних принципів і стандартів та розв'язанню етичних конфліктів між членами коледжівської спільноти. У своїй діяльності Комісія керується чинним законодавством України, цим Кодексом та іншими внутрішніми нормативними актами. Члени Комісії працюють на громадських засадах.

Склад Комісії, процедури призначення та припинення повноважень її членів, розгляду порушень, особливості функціонування можуть визначатись відповідним Положенням. До складу Комісії з етики можуть входити запрошені внутрішні або зовнішні експерти з тих питань, які розглядаються. Залучені фахівці мають право готувати експертні висновки, брати участь в обговоренні відповідних питань.

У разі якщо під час розгляду звернення Комісією з етики виявлено ознаки будь-якого з видів порушень академічної доброчесності, визначених Законом України «Про академічну доброчесність» (відчуження чи приписування авторства, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, недоброчесне використання штучного інтелекту, недоброчесне оцінювання, несамостійне виконання завдання, недозволена допомога, академічний саботаж, схиляння до порушення), Комісія з етики припиняє розгляд у цій частині та протягом 3 робочих днів передає матеріали Уповноваженій особі або до Комісії з питань академічної доброчесності (Уповноваженого органу) відповідно до Положення про академічну доброчесність Коледжу.

7.2. Завданнями Комісії з етики є:

- сприяння зміцненню довіри, партнерських відносин між учасниками освітнього процесу, консолідації коледжівської спільноти;
- налагодження діалогу і досягнення згоди шляхом об'єктивного та принципового обговорення складних етичних ситуацій;
- консультування в ситуаціях, які викликають невпевненість в їх етичності, та щодо дій, які можуть призвести до порушень норм Кодексу;
- надання експертних оцінок щодо етичності дій і поведінки членів коледжівської спільноти та рекомендацій щодо застосування дисциплінарних стягнень за порушення Кодексу;
- розробка рекомендацій щодо покращення культури поведінки учасників освітнього процесу та поширення етичних цінностей, принципів та стандартів.

AnyScanner

7.3.Будь-який учасник освітнього процесу, працівник коледжу, який став свідком або жертвою порушення Кодексу, може звернутися до Комісії через: спеціальну скриньку довіри (головний корпус, 3 поверх, біля дошки оголошень), або скористатись її електронним форматом.

7.4. Коледж гарантує захист від будь-яких форм дискримінації, тиску чи переслідувань осіб, які добросовісно повідомили про порушення норм цього Кодексу.

VIII. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1 Учасники освітнього процесу та працівники коледжу зобов'язані знати та дотримуватися вимог Кодексу. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу не звільняє від відповідальності за їх порушення.

8.2 Прийняття принципів і норм Кодексу засвідчується підписом у Декларації етичної поведінки здобувача освіти (**Додаток 1**), Декларації етичних стандартів працівника Коледжу (**Додаток 2.1**) та Декларації етичного лідерства та відповідальності керівника (**Додаток 2.2**).

8.2.1. Здобувачі освіти всіх курсів та всі працівники Коледжу ознайомлюються з Кодексом та підписують відповідну Декларацію протягом місяця з моменту введення Кодексу в дію. Для осіб, які зараховуються на навчання або приймаються на роботу після введення Кодексу в дію, ознайомлення з його нормами та підписання Декларації є обов'язковим під час процедури оформлення (зарахування до контингенту (до грудня поточного навчального року) або підписання трудового договору відповідно).

8.3 Порушення морально-етичних норм цього Кодексу тягне за собою застосування заходів виховного або громадського впливу за поданням Комісії з етики. У випадках вчинення дисциплінарного проступку або виявлення фактів порушення академічної доброчесності винні особи притягаються до відповідальності адміністрацією Коледжу в порядку та на підставах, визначених Кодексом законів про працю України, Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про академічну доброчесність» та внутрішніми актами Коледжу.

8.4 Кодекс розглядається на методичній раді Коледжу, схвалюється Педагогічною радою Коледжу та затверджується наказом директора.

8.5 Зміни та доповнення до Кодексу здійснюються відповідно до порядку (п.8.4.).

SCAN AnyScanner

Додаток 1

ДЕКЛАРАЦІЯ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

«Я, _____,
здобувач/здобувачка освіти групи _____,
_____ відділення, _____ року вступу, усвідомлюючи себе частиною спільноти коледжу, розумію, що атмосфера закладу залежить від моїх вчинків. Я добровільно приймаю положення Етичного кодексу та зобов'язуюся:

- *Поважати гідність кожного: не використовувати силу, погрози чи приниження у спілкуванні.*
- *Бути відповідальним/відповідальною у мережі: не поширювати контент, що ображає інших, та поважати приватність одногрупників, викладачів, інших осіб.*
- *Підтримувати культуру ненасильства: не мовчати, якщо бачу цькування чи несправедливість.*
- *Дотримання цих норм є моєю свідомою згодою на створення безпечного освітнього простору.*
- *Дотримуватися принципів академічної доброчесності, виконувати навчальні роботи самостійно та поважати права інтелектуальної власності.*
- *Не замовляти, не купувати та не використовувати послуги сторонніх осіб або сервісів із виготовлення навчальних робіт (есе, розрахункових, курсових тощо) та виконувати всі завдання особисто.*

_____ _____
(дата) (підпис)

AnyScanner

Додаток 2.1

ДЕКЛАРАЦІЯ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ ПРАЦІВНИКА КОЛЕДЖУ

«Я, _____,
ПІБ працівника

_____
посада

підтверджую своє зобов'язання дотримуватися Етичного кодексу коледжу у своїй професійній діяльності.

Я беру на себе відповідальність за:

-Збереження професійної дистанції та повагу до особистих кордонів здобувачів освіти.

-Об'єктивність та неупередженість у ставленні до всіх учасників освітнього процесу, працівників коледжу.

-Дотримання конфіденційності щодо особистої інформації студентів та колег.

-Розумію, що моя поведінка є етичним орієнтиром для здобувачів освіти та впливає на репутацію всього закладу освіти.

_____ _____
(дата) (підпис)

AnyScanner

Додаток 2.2
для керівників усіх рівнів

ДЕКЛАРАЦІЯ ЕТИЧНОГО ЛІДЕРСТВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

«Я, _____,
ПІБ працівника

_____
посада

підтверджую своє зобов'язання дотримуватися Етичного кодексу коледжу у своїй професійній діяльності.

Я беру на себе відповідальність за:

-Збереження професійної дистанції та повагу до особистих кордонів здобувачів освіти.

-Об'єктивність та неупередженість у ставленні до всіх учасників освітнього процесу, працівників коледжу.

-Дотримання конфіденційності щодо особистої інформації студентів та колег.

-Відмову від будь-яких проявів зловживання владою чи адміністративним ресурсом.

-Розумію, що моя поведінка є етичним орієнтиром для студентів та впливає на репутацію всього закладу освіти.

_____ _____
(дата) (підпис)

AnyScanner